

KHOA QUAN HỆ LAO ĐỘNG VÀ CÔNG ĐOÀN TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG ĐOÀN “PHÁT HUY TRUYỀN THỐNG, ĐỔI MỚI, SÁNG TẠO”

Nguyễn Thị Thùy Yên

Khoa Quan hệ lao động và Công đoàn
Trường Đại học Công đoàn

Lãnh đạo Nhà trường làm việc với Khoa Quan hệ lao động và Công đoàn

Năm 2014, Hiệu trưởng đã ký quyết định thành lập ngành Quan hệ lao động và giao cho Khoa nhiệm vụ phụ trách, đào tạo cử nhân Quan hệ lao động. Sự kiện này đánh dấu một bước ngoặt đối với Khoa nói riêng và đối với Trường nói chung - là cơ sở thứ hai trên cả nước đào tạo về lĩnh vực quan hệ lao động.

Trước bối cảnh đất nước đang trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa - hiện đại hóa và hội nhập quốc tế, Đảng và Nhà nước ta xác định quan hệ lao động là một lĩnh vực quan trọng, góp phần quyết định sự ổn định chính trị, phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Đặc biệt, kể từ khi Việt Nam tham gia ký kết Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) năm 2018 và Hiệp định thương mại tự do giữa Việt Nam và Liên minh Châu Âu (EVFTA) năm 2020 tạo ra cơ hội nâng cao tốc

độ tăng trưởng kinh tế, tạo thêm nhiều việc làm, tăng thu nhập nhưng mặt khác đặt ra nhiều thách thức đối với quan hệ lao động nói chung và với người lao động, tổ chức công đoàn nói riêng. Cũng bởi lẽ đó, các cơ quan, đơn vị và doanh nghiệp ngày càng quan tâm hơn đến việc xây dựng quan hệ lao động hài hòa, ổn định và tiến bộ. Một trong những mấu chốt để thúc đẩy quan hệ lao động lành mạnh chính là đội ngũ cán bộ công đoàn và nguồn nhân lực quan hệ lao động. Điều này cho thấy nhu cầu đào tạo bồi dưỡng cán bộ công đoàn của tổ chức Công đoàn các cấp và nhu cầu nhân lực quan hệ lao động chất lượng cao trong các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp trên cả nước rất lớn. Trước những thời cơ và thách thức đó, dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy, sự quan tâm chỉ đạo sát sao của Đảng ủy, Ban Giám hiệu Trường Đại học Công đoàn,

Tập thể cán bộ, giảng viên khoa Quan hệ lao động và Công đoàn

tập thể cán bộ, giảng viên và sinh viên Khoa Quan hệ lao động và Công đoàn trong những năm qua vừa phát huy truyền thống đào tạo của Nhà trường, của Khoa vừa không ngừng đổi mới, sáng tạo vươn lên khẳng định mình và đã đạt được những kết quả đáng ghi nhận.

1. Kết quả hoạt động đào tạo

Kể từ năm 2014 khi được Hiệu trưởng giao nhiệm vụ phụ trách và đào tạo ngành Quan hệ lao động, Khoa đã xác định đây là ngành mũi nhọn, đặc trưng trong công tác đào tạo của nhà trường và cũng là nhiệm vụ trọng tâm của Khoa. Ngay từ đầu tập thể giảng viên trong Khoa đã nỗ lực hết mình nghiên cứu, xây dựng chương trình đào tạo để đảm bảo phù hợp với yêu cầu của người học và của xã hội. Với lực lượng nhân sự chỉ có 10 cán bộ giảng viên nhưng điểm thuận lợi của Khoa là trong số đó có nhiều thầy cô giáo có học hàm học vị cao như Phó giáo sư, Tiến sĩ thuộc chuyên ngành Kinh tế, Kinh tế lao động, Quản trị nhân lực..., có kinh nghiệm lâu năm trong giảng dạy và nghiên cứu khoa học kết hợp với lực lượng giảng viên trẻ năng động, nhiệt huyết nên giai đoạn khởi đầu tuy còn nhiều bỡ ngỡ với một ngành học mới nhưng Khoa đã nhanh chóng vượt qua.

Qua các khóa đào tạo, Khoa thường xuyên kết nối, sinh hoạt chuyên môn với Trung tâm hỗ trợ phát triển Quan hệ lao động (Bộ Lao động -

Thương binh và Xã hội), Ban Quan hệ lao động, Viện Công nhân - Công đoàn (Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam) và nhiều tổ chức, cá nhân là các chuyên gia, các nhà khoa học đầu ngành để cùng nhau trao đổi, cập nhật những kiến thức chuyên môn, cũng như những định hướng phát triển ngành nhằm xây dựng chương trình đào tạo được tốt hơn, phù hợp hơn với xu thế phát triển chung của xã hội. Năm 2019, thực hiện sự chỉ đạo của Ban Giám hiệu Nhà trường, Khoa đã tổ chức thành công Hội thảo khoa học "Rà soát, cập nhật, điều chỉnh chương trình đào tạo ngành Quan hệ lao động" với sự tham gia ý kiến của các bên liên quan như người sử dụng lao động, cựu người học. Từ đó, Khoa điều chỉnh chương trình đào tạo theo hướng giảm lý thuyết, tăng thực hành thực tế, bổ sung các học phần mới, đặc biệt là các học phần kỹ năng để sinh viên ra trường có thể làm việc được ngay mà doanh nghiệp không phải đào tạo lại. Bên cạnh đó, Khoa cũng hợp tác với các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, tập đoàn để tạo môi trường thực tập thực tế cho sinh viên, ký kết các bản ghi nhớ hợp tác hỗ trợ việc làm cho sinh viên sau khi tốt nghiệp.

Cho đến nay, ngành Quan hệ lao động đã trải qua gần 07 năm xây dựng và trưởng thành, đang dần được mở rộng về quy mô và nâng cao chất lượng đào tạo. Cụ thể là:

Bảng 1. Thống kê số lượng sinh viên Quan hệ lao động các khóa (2014 - 2020)

Số sinh viên đã tốt nghiệp				
STT	Khóa đào tạo	Số lớp	Tổng số SV đã tốt nghiệp	Năm tốt nghiệp
1	QH1	2	159	2018
2	QH2	2	152	2019
3	QH3	2	146	2020
Tổng cộng		6	457	
Số sinh viên đang học				
1	QH4	2	120	2021
2	QH5	2	120	2022
3	QH6	1	50	2023
4	QH7	2	112	2024
Tổng cộng		7	402	

Như vậy tính từ khi thành lập đến nay đã có 3 khóa tốt nghiệp với hơn 400 sinh viên được cấp bằng Cử nhân Quan hệ lao động. Sau khi tốt nghiệp ra trường, các sinh viên của Khoa Quan hệ lao động và Công đoàn có việc làm đạt tỉ lệ trên 95%, nhiều sinh viên làm đúng ngành đào tạo hoặc liên quan đến ngành đào tạo trong các thành phần kinh tế khác nhau. Ở các vị trí công việc, cựu sinh viên của Khoa đều được người sử dụng lao động đánh giá có khả năng áp dụng kiến thức vào công việc, đáp ứng được yêu cầu của cơ quan, đơn vị và doanh nghiệp.

Song song với nhiệm vụ đào tạo đại học chính quy tập trung ngành Quan hệ lao động, một trong những nhiệm vụ trọng tâm của Khoa là đào tạo,

bồi dưỡng cán bộ công đoàn cho hệ thống Công đoàn các cấp trong cả nước. Hoạt động giảng dạy cấp chứng chỉ Lý luận & nghiệp vụ công đoàn đã được tiến hành từ năm 1996, sau 20 năm, Nhà trường đã đa dạng hóa các lớp đào tạo ngắn hạn. Ban Giám hiệu Nhà trường đã chỉ đạo Phòng Đào tạo, Khoa Quan hệ lao động và Công đoàn phối hợp với LĐLĐ tỉnh, thành phố, Công đoàn ngành, Công đoàn Tổng công ty... mở các lớp đào tạo Đại học phần Lý luận và nghiệp vụ Công đoàn và có nhiều cơ chế chính sách khuyến khích trong việc mở lớp. Do đó, số lượng các lớp Đại học phần Lý luận và nghiệp vụ Công đoàn trong thời gian qua tăng nhanh và chiếm tỉ lệ nhiều nhất trong tổng số các lớp đào tạo ngắn hạn do Nhà trường tổ chức 78/124 lớp (chiếm 68%). Cụ thể là:

Bảng 2. Số lượng các lớp Đại học phần Lý luận và nghiệp vụ Công đoàn (từ năm 2016 đến nay)

ĐVT: Lớp

TT	Năm học	Số lượng
1	2016 - 2017	20
2	2017 - 2018	7
3	2018 - 2019	18
4	2019 - 2020	16
5	2020 - 2021	17
Tổng cộng		78

Gala chào tân sinh viên Khoa Quan hệ lao động và Công đoàn

Lễ khai giảng Lớp Đào tạo lý luận và Nghiệp vụ công đoàn K239

Các lớp học được mở tại LĐLĐ các tỉnh, thành phố trên khắp cả nước như: Hà Nội, Hồ Chí Minh, Đà Nẵng, Bình Dương, Hà Nam, Nam Định, Hòa Bình, Sơn La, Lào Cai, Yên Bái, Tuyên Quang, Công đoàn Than - Khoáng sản, Công đoàn Cao su, Công đoàn Điện lực, Công đoàn Giao thông vận tải, Công đoàn Thông tin truyền thông... Riêng trong năm 2021, Khoa đang tham gia giảng dạy hai lớp Đại học phần Công đoàn cho Cán bộ của Tổng LĐLĐ Việt Nam và Báo Lao động. Qua các lớp học, học viên vừa được trang bị những kiến thức lý luận về Công đoàn vừa được cập nhật những kiến thức mới, trao đổi thảo luận những kiến thức thực tiễn trong hoạt động Công đoàn và thực hành các kỹ năng cần thiết cho cán bộ Công đoàn. Từ đó nâng cao chất lượng cán bộ Công đoàn các cấp, đặc biệt là nâng cao năng lực đại diện, bảo vệ quyền lợi ích hợp pháp, chính đáng cho đoàn viên và người lao động, nhất là trong tình hình quan hệ lao động ngày càng diễn biến phức tạp như hiện nay.

Ngoài ra, các giảng viên trong khoa còn thường xuyên tham gia tập huấn cho các đơn vị công đoàn của các tỉnh, ngành, công ty, doanh nghiệp trên cả nước như: CĐ Bộ Văn hóa - Thể thao - Du lịch, nhà máy Z113 quân đội, CĐ ngân hàng, CĐCS trong các công ty xi măng, CĐ Giáo dục, CĐ Bộ Công an...

2. Kết quả hoạt động nghiên cứu khoa học

Trong 5 năm qua (2016 - 2021), Khoa luôn hoàn thành tốt nhiệm vụ nghiên cứu khoa học. Tập thể Khoa đã hoàn thành 04 đề tài nghiên cứu khoa học cấp cơ sở đạt loại Giỏi với các đề tài có giá trị lý luận và thực tiễn cao, gắn với chuyên ngành đào tạo của Khoa như: Xây dựng đời sống văn hoá tinh thần trong công nhân lao động tại

Tổng Công ty Công trình Giao thông I; Hoàn thiện chương trình đào tạo ngắn hạn Lý luận và Nghiệp vụ Công đoàn trong quá trình hội nhập; Thương lượng tập thể tại Tổng Công ty Thép Việt Nam; Quan hệ lao động tại Công ty TNHH NMS Việt Nam. Ngoài ra, nhiều giảng viên trong Khoa còn làm chủ nhiệm hoặc là thành viên tham gia các đề tài nghiên cứu khoa học cấp Tổng Liên đoàn, cấp Bộ, cấp Nhà

nước. Các giảng viên trong Khoa cũng tích cực viết bài đăng báo, tạp chí trong và ngoài trường. Tuy nhiên số lượng các bài viết chưa nhiều. Điểm hạn chế lớn nhất của Khoa trong nghiên cứu khoa học là chưa có các đề tài liên ngành và chưa có bài viết đăng trên tạp chí khoa học quốc tế.

Ngoài ra, để bổ sung tài liệu cho học tập và nghiên cứu của giảng viên, sinh viên trong Khoa và toàn trường, Khoa đã viết và xuất bản nhiều ấn phẩm khoa học là các giáo trình, sách chuyên khảo, sách tham khảo như: Lý luận và Nghiệp vụ Công đoàn (2015), Đối thoại trong doanh nghiệp và vai trò của Công đoàn (2015), Giai cấp công nhân và công đoàn Việt Nam thách thức và triển vọng (2016), Tình trạng "Hành chính hoá" trong tổ chức và hoạt động Công đoàn Việt Nam (2018), Đại cương về Công đoàn Việt Nam (2019), Chiến lược quan hệ lao động (2019), Nguyên lý quan hệ lao động (2020).

Bên cạnh đó, Khoa cũng thường xuyên tổ chức các buổi sinh hoạt khoa học tại Khoa, mời các báo cáo viên là các chuyên gia về quan hệ lao động và công đoàn tới báo cáo về các vấn đề cấp thiết trong tình hình mới như: Thời cơ và thách thức đối với tổ chức Công đoàn khi Việt Nam ký hiệp định CPTTP, Những điểm mới của Bộ luật Lao động 2019...

Phong trào nghiên cứu khoa học của sinh viên cũng được Khoa quan tâm. Trung bình mỗi năm có khoảng 5 - 10 đề tài nghiên cứu khoa học của sinh viên, một số đề tài đã đạt giải cao.

3. Kết quả thi đua khen thưởng

Trong quá trình thực hiện chức năng, nhiệm vụ, Khoa đã đạt nhiều thành tích nổi bật. Năm 2006, Khoa nhận được Bằng khen của Thủ

tướng Chính phủ. Ngoài ra, nhiều năm liên tục Tập thể Khoa đạt danh hiệu tập thể lao động tiên tiến, tập thể lao động xuất sắc. Nhiều cá nhân được nhận Bằng khen của Tổng Liên đoàn, Công đoàn Viên chức, giấy khen của LĐLĐ các tỉnh, ngành, giấy khen của Hiệu trưởng Nhà trường. Năm 2016, Tập thể Khoa Khoa được Hiệu trưởng nhà trường tặng Giấy khen có thành tích trong xây dựng và phát triển Nhà trường.

4. Tiếp tục đổi mới, sáng tạo để nâng cao chất lượng đào tạo của Khoa

Quan hệ lao động là ngành được các trường đại học trên thế giới đào tạo từ lâu nhưng tại Việt Nam đây lại là một ngành còn khá mới. Trường Đại học Công đoàn là cơ sở đào tạo thứ hai trên cả nước đào tạo về lĩnh vực quan hệ lao động. Điều này chứng tỏ tầm nhìn chiến lược và hướng đi đúng đắn của Nhà trường trong công tác đào tạo, nhằm đáp ứng nhu cầu thực tiễn của xã hội trong thời kỳ hội nhập quốc tế. Mục tiêu đào tạo của Nhà trường đã được xác định rõ ràng. Tầm nhìn đến năm 2030: Trường trở thành trung tâm đào tạo và nghiên cứu khoa học có uy tín trong khu vực về công nhân - công đoàn, về đào tạo quan hệ lao động. Để góp phần thực hiện mục tiêu này, Khoa Quan hệ lao động và Công đoàn giữ vai trò hết sức quan trọng. Tập thể cán bộ giảng viên trong Khoa đều xác định đây vừa là niềm vinh dự tự hào nhưng cũng là nhiệm vụ, trọng trách lớn lao của Khoa. Trong thời gian tới, tập thể cán bộ, giảng viên, sinh viên Khoa sẽ nỗ lực thực hiện tốt các nội dung, nhiệm vụ sau đây:

Thứ nhất, tiếp tục kế thừa và phát huy truyền thống đào tạo của Nhà trường và của Khoa, tích cực học hỏi kinh nghiệm của các thế hệ thầy cô giáo đi trước, nêu cao tinh thần đoàn kết, quyết tâm phấn đấu đưa Khoa phát triển trở thành trung tâm đào tạo về Quan hệ lao động và Công đoàn hàng đầu ở Việt Nam.

Thứ hai, không ngừng đổi mới, sáng tạo trong dạy và học nhằm nâng cao chất lượng chương trình đào tạo đại học ngành quan hệ lao động. Với phương châm “lấy người học làm trung tâm”, giảm lý thuyết, tăng thực tế thực hành, tăng các học phần kỹ năng, tiếp cận chương trình đào tạo của các trường đại học tiên tiến trong khu vực và trên thế giới, cập nhật bổ sung những kiến thức mới nhằm đạt chuẩn đầu ra của chương trình đào tạo.

Thứ ba, duy trì và nâng cao chất lượng chương trình đào tạo Đại học phần Lý luận và nghiệp vụ

Công đoàn, đổi mới nội dung và phương pháp giảng dạy, điều chỉnh chương trình sát với thực tế, xây dựng chương trình đào tạo cho từng nhóm đối tượng khác nhau nhằm đáp ứng đòi hỏi của thực tiễn công tác công đoàn hiện nay. củng cố và mở rộng quan hệ với các Liên đoàn lao động tỉnh, thành phố, Công đoàn ngành Trung ương, Công đoàn Tổng Công ty...

Thứ tư, xây dựng môi trường giảng dạy và nghiên cứu khoa học chuyên nghiệp, cởi mở, thân thiện, vừa phát huy năng lực sáng tạo cá nhân vừa phát huy khả năng làm việc nhóm. Tăng cường quan hệ hợp tác với các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, các cơ sở đào tạo, viện nghiên cứu, các Ban của Tổng Liên đoàn đẩy mạnh các hoạt động trao đổi, hợp tác đào tạo, liên kết, tạo môi trường thực tế thực hành cho sinh viên và cơ hội việc làm, cơ hội tiếp tục học tập nâng cao trình độ cho sinh viên sau khi tốt nghiệp.

Thứ năm, đẩy mạnh công tác nghiên cứu khoa học trong giảng viên và sinh viên theo cả hai hướng nghiên cứu và ứng dụng. Nâng cao khả năng sử dụng ngoại ngữ, nghiên cứu viết bài đăng báo, tạp chí quốc tế. Định hướng nghiên cứu khoa học trong sinh viên theo hướng gắn lý luận với thực tiễn.

Thứ sáu, thường xuyên tiến hành các hoạt động quảng bá qua các kênh truyền thông khác nhau để nâng cao hiểu biết của xã hội về Trường, Khoa, từ đó thu hút người học ngày càng tăng lên qua các năm, góp phần khẳng định thương hiệu của Nhà trường và của Khoa.

Thứ bảy, nỗ lực trong công tác kiểm định chương trình đào tạo của Khoa để đạt chứng nhận “Đạt tiêu chuẩn chất lượng giáo dục”, từ đó trong tương lai gần Khoa sẽ mở hệ đào tạo trình độ thạc sỹ ngành Quan hệ lao động. ◻

Tài liệu tham khảo

1. Văn kiện Đại hội Đảng thời kỳ đổi mới (Đại hội VI, VII, VIII, IX), Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2005.
2. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
3. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, 2016.
4. Nghị quyết Đại hội XII Công đoàn Việt Nam, 2018
5. Trường Đại học Công đoàn “Chiến lược phát triển Trường đại học Công đoàn từ năm 2015 - 2020, tầm nhìn đến năm 2030” ngày 20-03-2015.
7. Khoa Quan hệ lao động và Công đoàn “Sứ mệnh, tầm nhìn, chiến lược phát triển khoa giai đoạn 2015 - 2020, tầm nhìn đến năm 2030”, tháng 3 - 2015.